

som det fortjener, som skammelig. Det vilde være en stor Skændsel, om noget saadant var sket. Men fra at fremføre saadanne Bestyrelser — og det er jo Udtalelser, som komme fra straffede Individuer — og til at sige, at Sagen forholder sig saaledes, er det et Spring. Spørgsmaalet er naturligvis, hvor vidt der lader sig føre Bevis for slige Bestyrelser. Det er jo imidlertid en Sag, der ikke her ligger for i Djeblisset. Og skulde noget saadant være forekommet, er man ikke berettiget til derpaa at støtte en Dom over vor Dommerstand i Almindelighed. I alle Samfundsstillinger er det muligt at begaa forfæstelige og strafværdige Handlinger, og jo større Myndigheden er, des mere Lejlighed er der dertil. I en saa talrig Stand som vor Dommerstand kan der maaske have været enkelte højt forfæstelige Individuer. Man har jo Dommere, der ere endte i Lugthuset. Hvorfor skulde de saa ikke i deres Dommerstilling have kunnet begaa saa grove Handlinger som disse, der nu have været under Omtale? Bestyrelserne vare for Resten ikke saa meget rettede mod Dommeren som mod hans Berjente, men ganske vist har Dommeren ogsaa sit Ansvar. Men derfor er man, som sagt, ikke berettiget til at sælde en Fordømmelsesdom over den danske Dommerstand. Jeg benægter, at dette giver et korrekt Billede, eller at man er berettiget til at sige, at det er den Slags Ting, som jævnligt forekommer. Jeg har selv i 20 Aar hørt til den danske Dommerstand og har kendt en stor Mængde Dommere nøje i deres Virksomhed. Jeg roser mig ikke af, at jeg ikke kunde begaa noget, der lignede det, der her har været paatalt. Jeg har f. Eks. aldrig i mit Liv inkvireret en Arrestant ved Hjælp af min Arrestforvarer eller Politibetjent, thi det er noget, jeg vilde finde aldeles upassende. Naar jeg vilde tale med mine Arrestanter, talte jeg selv med dem, og jeg talte aldrig med dem under fire Døne, men altid i andres Nærværelse, noget, jeg altid har tilraadet yngre Embedsbrødre. Det tror jeg ogsaa er det almindelige, og jeg skal sige til de ærede Medlemmer, der tro, at den danske Dommerstand omgaas lefsindigt med „egen Tilstaaelse“: Nej, det forholder sig ikke saa. Bevidstheden om, at Domsældelsen efter vort inkvisitoriske Processystem maa bygges paa egen Tilstaaelse, gør ogsaa, at vi have den fulde Følelse af, at vi ere ansvarlige for, at ingen lyver sig selv paa, og jeg paastaar, at dette er en almindelig Følelse hos vor Dommerstand. En brav Dommer, som har Følelsen af dette Ansvar — og dette, som sagt, er gennemgaaende — mod-

tager aldrig en egen Tilstaaelse, naar han ikke ved andre Midler kan prøve, hvor vidt Tilstaaelsen er rigtig. Jeg har selv for mange Aar siden levet under Forhold, hvor det var en vækstelig Ting at faa saadanne Biomstændigheder, som kunde tjene til Bevismateriale, og kunde jeg ikke faa dem, og jeg modtog en saadan Tilstaaelse, førte jeg den aldrig til Protokols, og det tror jeg er det almindelige hos vore Dommere. Det er en rent falsk Forestilling, man har, at Dommerne sidde paa deres Dommersæde og fryde sig for hver Tilstaaelse, de kunne appresje en Mand. De have en Følelse af, hvad de skyldes Samfundet, naar de søge at ramme Lovovertræderen, men de have sandelig samtidig ogsaa Følelsen af, hvad de skyldes Lovovertræderen, at han ikke kommer til at lide uskyldigt. Det forholder sig nu saa eller saa med disse Fakta, saa ere de den foreliggende Forhandling ganske uvedkommende.

Det, der ligger for, er det Spørgsmaal, om vi her have et Lovforslag for os, der eener sig til med større eller mindre Forandring at gøres til Lov. Det er det, vi have at høre med, og derom skal jeg udtale min Mening. Det er givet, at Koncipisten af dette Lovforslag i det væsentligste har bygget paa, ja ligesom har lagt til Grund Processkommissionens Arbejde, ikke blot den tidligere, men ogsaa den nuværende Processkommissionens. Jeg bryder mig aldeles ikke om, hvorvidt man har handlet faar over for Processkommissionen eller ikke ved at benytte dens ufuldendte Arbejde paa den her omhandlede Maade, det er nu en Gang sket, det er Grundlaget for Lovforslaget, og vi kunne afslutte al mulig Diskussion om dette Spørgsmaal. Jeg skal i ethvert Tilfælde ikke komme ind derpaa. Naar et Lovforslag saaledes kommer frem, bygget paa Arbejder af to Processkommissioner, som have siddet i Aaringer, og hvor den nuværende Processkommission har haft den tidligere Kommissionens Arbejde til Støtte for sit, og hvor de bedste Kræfter have været i Virksomhed og underkastet det hele Arbejde to Behandlinger — 2den Behandling afsluttedes i 1895, og saa vidt jeg ved, blev 3de Behandling tilendebragt i 1896, ganske vist som en foreløbig Behandling — vilde det være ganske naturligt, at Lovforslaget i det store og væsentlige var overensstemmende med det Resultat, hvortil Kommissionen var kommen, kun med de Forandringer, som maatte være fornødne, saa længe vi ikke have den ny Matsime, som Processkommissionen søger at gøre gældende: Anklage-Matsimen, den akkuzatoriske Matsime. Vi have jo den inkvisitoriske. Men saaledes forholder det sig ikke. Jeg har ganske natur-